

Powiat Łowicki

**OBSZAROWA OCENA JAKOŚCI
WODY PRZEZNACZONEJ
DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI
NA TERENIE POWIATU ŁOWICKIEGO
ZA 2022 ROK**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łowiczu działając na podstawie art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 338) i § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) dokonał **oceny obszarowej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi** pochodzącej z sieci wodociągowych zlokalizowanych na terenie powiatu łowickiego.

Zaopatrzenie mieszkańców powiatu łowickiego w bieżącą wodę pitną realizowane jest za pomocą 39 sieci wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Ponadto w powiecie woda do spożycia produkowana i dystrybuowana jest przez 8 sieci wodociągów lokalnych produkujących wodę na własne potrzeby (tj. wodociągi ZOZ Łowicz: Szpital w Łowiczu oraz Oddział Rehabilitacji i Fizjoterapii w Rulicach, wodociąg Muzeum w Nieborowie i Arkadii, wodociąg Agros Nova w Łowiczu, wodociąg Firmy Bracia Urbanek w Łowiczu, wodociąg Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Łowiczu oraz dwa ujęcia wody na Stacji Niskiego Schładzania Mleka w Reczycach i Bąkowie Górnym).

W tabeli poniżej przedstawiono wykaz producentów wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi zaopatrujących ludność powiatu łowickiego w ramach zaopatrzenia zbiorowego oraz lokalnych sieci wodociągowych wraz ze szczegółowymi danymi dotyczącymi produkcji wody, liczby zaopatrywanej ludności, metod uzdatniania wody oraz ocenę jakości wody dostarczanej mieszkańcom powiatu łowickiego w trakcie i na koniec 2022 r. przez poszczególne sieci wodociągowe.

Tabela nr 1. Powiat łowicki

39 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia oraz 8 innych podmiotów zaopatrujących w wodę

Lp.	Producent wody /nazwa, adres/	Eksploatowany wodociąg zaopatrywane miejscowości*	Produkcja wody [m ³ /d]	Liczba zaopatry- wanej ludności [tys.]	Uzdatnianie wody (metody)	Kwestionowane** parametry - liczba dni przekroczenia parametru	Jakość wody na koniec 2022 r.
Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę							
1	Zakład Usług Komunalnych w Łowiczu ul. Armii Krajowej 2b, 99-400 Łowicz	Łowicz , Klewków, Strzelcew, Popów, Zielkowice	4180,86	27,215	odżelazianie, odmanganianie, lampy UV, dezynfekcja podchlorynem sodu	brak	Przydatna do spożycia
2	Gmina Łowicz ul. Długa 12, 99-400 Łowicz	Bocheń , Mystkowice, Guźnia, Ostrów, Świące, Szczudłów	195,70	0,778	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
3	Gmina Łowicz ul. Długa 12, 99-400 Łowicz	Jastrzębia , Dąbkowice Dolne, Pilaszków, Otolice	333,60	1,261	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
4	Gmina Łowicz ul. Długa 12, 99-400 Łowicz	Zawady , Wygoda, Urbańszczyzna	258,00	0,810	odżelazianie, odmanganianie, lampa UV	ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h - 186 dni	Przydatna do spożycia
5	Gmina Łowicz ul. Długa 12, 99-400 Łowicz	Niedźwiada , Świerz I, Świerz II, Klewków, Małyszce	220,60	1,170	odżelazianie, odmanganianie	bakterie grupy coli - 13 dni; ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h - 34 dni	Przydatna do spożycia
6	Gmina Łowicz ul. Długa 12, 99-400 Łowicz	Dąbkowice Górne	45,20	0,216	odżelazianie, odmanganianie, lampy UV	brak	Przydatna do spożycia

7	Gmina Łowicz ul. Długa 12, 99-400 Łowicz	Placencja , Parma, Zielkowice	160,90	1,635	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
8	Gmina Łowicz ul. Długa 12, 99-400 Łowicz	Jamno	117,50	0,467	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
9	Gmina Łowicz ul. Długa 12, 99-400 Łowicz	Zabostów Duży , Zabostów Mały, Strzelcew, Popów	159,80	1,424	odżelazianie, odmanganianie, dezynfekcja podchlorynem sodu	brak	Przydatna do spożycia
10	Gmina Nieborów al. Legionów Polskich 26, 99-416 Nieborów	Kompina , Patoki	130,20	0,523	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
11	Gmina Nieborów al. Legionów Polskich 26, 99-416 Nieborów	Nieborów , Julianów, Piaski	227,60	1,199	odżelazianie, odmanganianie, lampy UV	brak	Przydatna do spożycia
12	Gmina Nieborów al. Legionów Polskich 26, 99-416 Nieborów	Bobrowniki , Arkadia, Dzierzgów, Belchów, Chyleniec, Michałowek	345,60	2,625	Odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
13	Gmina Nieborów al. Legionów Polskich 26, 99-416 Nieborów	Mysłaków , Janowice, Bednary, Bednary Kolonia	321,60	2,637	odżelazianie, odmanganianie, lampa UV	ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h - 137 dni	Przydatna do spożycia
14	Gmina Nieborów al. Legionów Polskich 26, 99-416 Nieborów	Belchów , Dzierzgówek	228,20	1,965	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
15	Gmina Nieborów al. Legionów Polskich 26, 99-416 Nieborów	Sypień , Karolew	89,60	0,359	odżelazianie, odmanganianie, lampy UV	brak	Przydatna do spożycia

16	Gmina Domaniewice ul. Główna 2, 99-434 Domaniewice	Domaniewice , Strzebieszew, Stroniewice, Krępa	485,60	2,270	odżelazianie	brak	Przydatna do spożycia
17	Gmina Domaniewice ul. Główna 2, 99-434 Domaniewice	Skaratki , Sapy, Skaratki pod Las, Lisiewice Małe, Lisiewice Duże	241,60	0,935	odżelazianie	brak	Przydatna do spożycia
18	Gmina Domaniewice ul. Główna 2, 99-434 Domaniewice	Rogoźno , Skaratki pod Rogoźno	75,10	0,584	odżelazianie	brak	Przydatna do spożycia
19	Gmina Domaniewice ul. Główna 2, 99-434 Domaniewice	Reczyce , Krępa, Rogoźno	132,60	0,530	odżelazianie	bakterie grupy coli - 43dni	Przydatna do spożycia
20	Gmina Chaśno Chaśno 55, 99-413 Chaśno	Goleńsko , Marianka	52,20	0,480	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
21	Gmina Chaśno Chaśno 55, 99-413 Chaśno	Wyborów	164,50	0,281	odżelazianie, odmanganianie, dezynfekcja podchlorynem sodu	brak	Przydatna do spożycia
22	Gmina Chaśno Chaśno 55, 99-413 Chaśno	Skowroda Pld. , Skowroda Płn., Karsznice Duże, Karsznice Małe, Niespusza Nowa, Niespusza Wieś, Mastki, Przemysłów	475,60	1,101	odżelazianie, odmanganianie	bakterie grupy coli - 28 dni; ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h - 33 dni	Przydatna do spożycia
23	Gmina Bielawy ul. Garbarska 11, 99-423 Bielawy	Traby , Chruślin, Wojewodza, Gaj, Rulice, Piotrowice	250,00	0,817	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
24	Gmina Bielawy ul. Garbarska 11, 99-423 Bielawy	Stary Waliszew , Waliszew Dworski, Gosławice, Janinów, Psary, Wola Gosławska, Bogumin, Brzozów, Skubiki	590,00	1,312	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia

25	Gmina Bielawy ul. Garbarska 11, 99-423 Bielawy	Oszkowice , Trzaskowice, Drogusza, Stare Orenice, Łazin, Piaski Bankowe, Stare, Piaski, Żdżary, Seligi, Bielawy, Bielawska Wieś, Zgoda, Marianów, Borów, Borówek, Walewice, Helin, Emilianów, Łazin	120,00	3,093	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
26	Gmina Bielawy ul. Garbarska 11, 99-423 Bielawy	Sobota , Sobka Wieś, Leśniczówka, Zakrzew, Przewiska	65,00	0,803	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
27	Gmina Zduny Zduny 1c, 99-440 Zduny	Retki , Złaków Kościelny, Nowy Złaków, część wsi Przemysłów	158,00	0,566	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
28	Gmina Zduny Zduny 1c, 99-440 Zduny	Złaków Borowy	180,00	0,507	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
29	Gmina Zduny Zduny 1c, 99-440 Zduny	Zduny , Nowe Zduny, Dąbrowa, Zduńska Dąbrowa, Rzaśno, część wsi Jackowice, część wsi Maurzyce, część wsi Szymanowice	239,00	1,434	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
30	Gmina Zduny Zduny 1c, 99-440 Zduny	Jackowice , Łażniki, Zalesie, Wiskienica Górna, Wiskienica Dolna, Pólka, część wsi Szymanowice, część wsi Zduny	272,00	1,241	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
31	Gmina Zduny Zduny 1c, 99-440 Zduny	Bogoria Górna , Bogoria Dolna, Urzecze, Bogoria Pofolwarczna, Bąków Górny, Bąków Dolny, Wierznowice, Strugienice, Maurzyce, Klotyldów (gm. Bedno)	310,00	1,926	odżelazianie, odmanganianie	bakterie grupy coli - 4 dni	Przydatna do spożycia
32	Gmina Kocierzew Kocierzew Południowy 83, 99-414 Kocierzew Południowy	Plaskocin , Łaguszew, Sromów, Ostrowiec, Boczki Chełmońskie, Gałolin Zach., Gałolin Płn., Gałolin Płd., Sierzniki, Chaśno Nowe, Chaśno Drugie	551,90	2,236	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia

33	Gmina Kocierzew Kocierzew Południowy 83, 99-414 Kocierzew Południowy	Kocierzew Płd. Kocierzew Płn., Różyce, Jeziorko, Lenartów, Wiejsce, Konstantynów, Osiek, Lipnice, Wicie, Różyce Stara Wieś, Różyce Trakt, Różyce Zastruga, Różyce Żurawieniec, Błędów, Karnków	860,30	2,965	odżelazianie, odmanganianie	bakterie grupy coli - 9 dni	Przydatna do spożycia
34	Gmina Łyszkowice ul. Gminna 11, 99-420 Łyszkowice	Kolonia Łyszkowice I i II , Kalenice Łyszkowice, Czatoлин, Wrzeczeko, Gzinka, Nowe Grudze, Stare Grudze, Uchań Dolny, Kuczków, Zakulin, Łągów, Seligów, Bobiecko, Seroki	647,00	4,594	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
35	Gmina Łyszkowice ul. Gminna 11, 99-420 Łyszkowice	Stachlew , Polesie	186,00	1,440	odżelazianie, odmanganianie	bakterie grupy coli - 15dni	Przydatna do spożycia
36	Gmina Łyszkowice ul. Gminna 11, 99-420 Łyszkowice	Trzcianka , Uchań Górny, Bobrowa	87,80	0,477	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
37	Gmina Kiernożia ul. Sobocka 1A, 99-412 Kiernożia	Chruście , Brodne-Józefów, Brodne- Towarzystwo, Czerniew, Jadzień, Jerzewo, Kiernożia, Lasocin, Zamiary, Niedzieliska, Osiny, Sokołów- Kolonia, Sokołów- Towarzystwo, Tydówka, Wiśniewo, Witusza	613,70	2,593	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
38	Gmina Kiernożia ul. Sobocka 1A, 99-412 Kiernożia	Wola Stępowska , Długie, Natolin Kiernoski, Stępów, Teresew	419,80	0,647	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
39	Stadnina Koni Walewice 99-423 Bielawy	Walewice , Stadnina Koni, 5 bloków mieszkalnych Walewice	40,00	0,130	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia

Inne podmioty zaopatrujące w wodę							
1	Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Łowiczu, ul. Przemysłowa 3 99-400 Łowicz	Wodociąg lokalny OSM w Łowiczu	2584,63	0	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
		ujęcie wody Stacja Niskiego Schładzania Mleka Reczyce	0,50	0	brak	brak	Przydatna do spożycia
		ujęcie wody Stacja Niskiego Schładzania Mleka Bąków Górny	0,50	0	brak	brak	Przydatna do spożycia
2	Bracia Urbanek sp. z o.o. ul. Katarzynów 59F, 99-400 Łowicz	Wodociąg zakładowy Firmy Bracia Urbanek Łowicz	436,00	0	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia
3	ZPOW Agros Nova Sp. z o.o. s.p. k. Zakład w Łowiczu ul. Sikorskiego 5, 99-400 Łowicz	Wodociąg Agros Nova	1146,00	0	odżelazianie, odmanganianie	bakterie grupy coli, <i>E.coli</i> - 2 dni; ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h - 21 dni	Przydatna do spożycia
4	Muzeum w Nieborowie i Arkadii, Oddz. Muzeum Narodowego w Warszawie ul. Aleja Lipowa 35 99-416 Nieborów	Wodociąg lokalny Pałac Nieborów	9,50	0,008	odżelazianie, odmanganianie, lampy UV	brak	Przydatna do spożycia
5	ZOZ Szpital w Łowiczu, ul. Ułańska 28 99-400 Łowicz	Lokalny Szpital Łowicz	28,30	0	odżelazianie	brak	Przydatna do spożycia
		Lokalny Rulice	4,60	0	odżelazianie, odmanganianie	brak	Przydatna do spożycia

* pogrubiona miejscowość wskazuje na lokalizację ujęcia wody dla danej sieci wodociągowej

** nieprawidłowości w jakości wody do spożycia skutkujące prowadzeniem postępowania administracyjnego

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łowiczu w 2022 r. urzędowy nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi sprawował w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) - normy jakości wody stanowią załączniki 1 – 4.

Podmiotami odpowiedzialnymi za jakość dostarczanej wody są jej producenci. Mają obowiązek w taki sposób uzdatniać oraz dystrybuować wodę, aby jej parametry u odbiorcy były zgodne z obowiązującymi normami. Producenci wody monitorują jakość wody poprzez prowadzenie badań laboratoryjnych wykonywanych przez laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria o udokumentowanym systemie jakości badań zatwierdzonym przez organy inspekcji sanitarnej.

W ramach urzędowego nadzoru pobierane są próbki do badań laboratoryjnych z sieci wodociągowych, w punktach czerpalnych wyznaczonych jako stałe punkty kontrolne, w miejscach pozwalających na ocenę skuteczności procesu uzdatniania oraz na ocenę wody wprowadzonej i dystrybuowanej do odbiorców. W laboratoriach wykonuje się badania parametrów fizykochemicznych, organoleptycznych, mikrobiologicznych oraz promieniotwórczych, dostarczając informacji niezbędnych do oceny, czy spełnione są wszystkie wymagania określone w cytowanym rozporządzeniu. Na podstawie uzyskanych wyników badań laboratoryjnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łowiczu wydaje oceny o przydatności, warunkowej przydatności lub braku przydatności wody do spożycia.

Ponadto w kompetencjach Państwowej Inspekcji Sanitarnej leży kontrola stanu zabezpieczenia ujęć wody oraz kontrola stacji uzdatniania wody w zakresie stanu sanitarno – higienicznego.

Na terenie powiatu łowickiego ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę korzysta 77 246 mieszkańców. Łączna długość sieci wodociągowych wynosi 1129 km. We wszystkich gminach powiatu oraz w mieście Łowiczu woda czerpana jest z ujęć podziemnych z 4 poziomów wodonośnych: czwartorzędowego, trzeciorzędowego, jurajskiego, dolnokredowego.

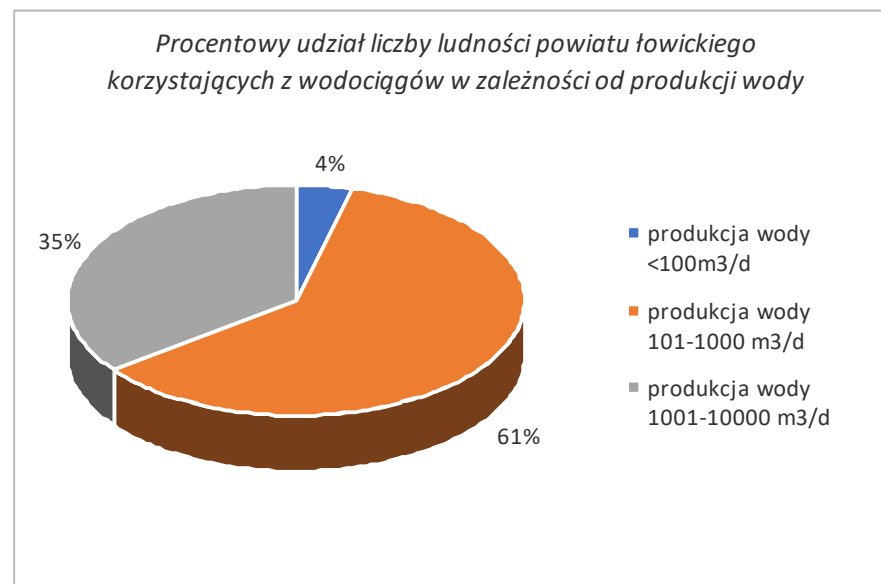
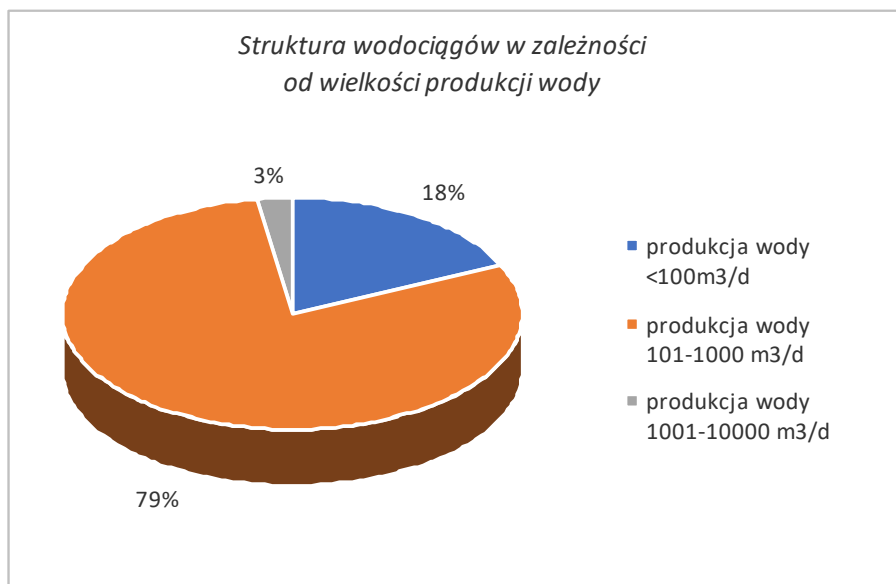
Liczba ujęć wód podziemnych na terenie nadzorowanego powiatu, na których oparte są sieci wodociągowe, wynosi 90. Woda surowa ujmowana na potrzeby zbiorowego zaopatrzenia wymaga uzdatniania we wszystkich ujęciach. Wszystkie stacje uzdatniania wody z terenu powiatu posiadają urządzenia uzdatniające – filtry. W wodociągu miejskim w Łowiczu, w wodociągach Zawady, Mysłaków, Nieborów, Sypień, Dąbkowice Górne oraz wodociągu lokalnym Muzeum w Nieborowie i Arkadii do uzdatniania wody używa się dodatkowo użyciu sterylizatora wody - lamp UV.

PSSE w Łowiczu objęła nadzorem łącznie 39 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 8 innych, lokalnych wodociągów, które produkują wodę przeznaczoną do spożycia.

Biorąc pod uwagę wielkość produkcji sieci wodociągowe dzielimy następująco:

- < 100 m³/d – 7 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia – zaopatrujące 3049 mieszkańców
- 101- 1000 m³/d – 31 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia – zaopatrujące 46 712 mieszkańców
- 1001- 10000 m³/d – 1 wodociąg zbiorowego zaopatrzenia – zaopatrujący 27 485 mieszkańców
- 8 wodociągów lokalnych zaopatrujących 8 osób.

W PSSE w Łowiczu w 2022 r. do badań laboratoryjnych pobrano w ramach nadzoru 261 próbek wody przeznaczonej do spożycia, wykonano 813 oznaczeń mikrobiologicznych i 4757 oznaczeń fizykochemicznych. Badania wykonywane były przez Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Skierniewicach oraz Laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Łodzi w zintegrowanej bazie laboratoryjnej inspekcji sanitarnej województwa łódzkiego. Próbkę wody pobierane były w stałych, ustalonych punktach poboru zgodnie z opracowanym i zatwierdzonym rocznym harmonogramem, z częstotliwością zależną od ilości produkowanej wody. Harmonogram pobierania próbek został zrealizowany. Dodatkowe próbki wody poza harmonogramem były pobierane z uwagi na konieczność prowadzenia działań naprawczych przez producenta wody i tym samym sprawdzenia ich skuteczności oraz oceny czy woda dostarczana do konsumentów jest odpowiedniej jakości.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia

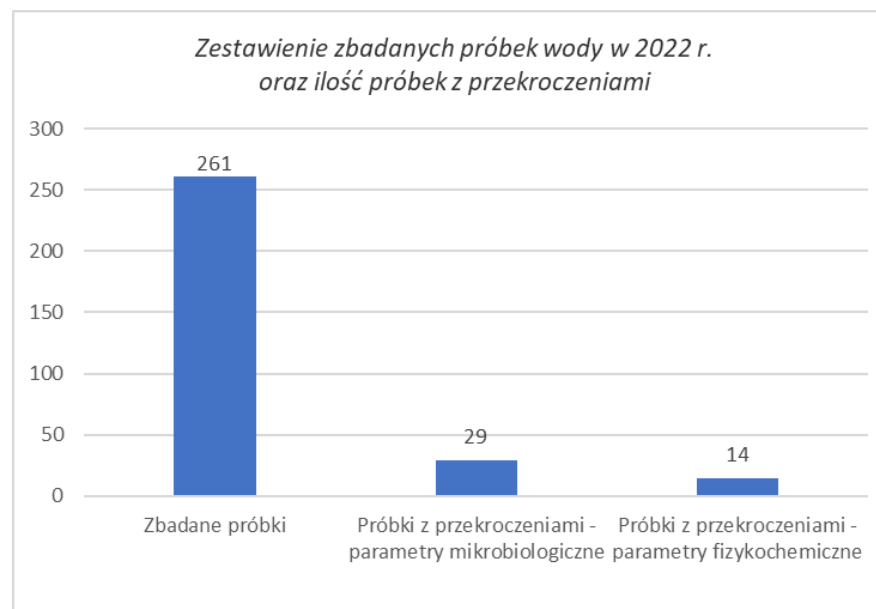
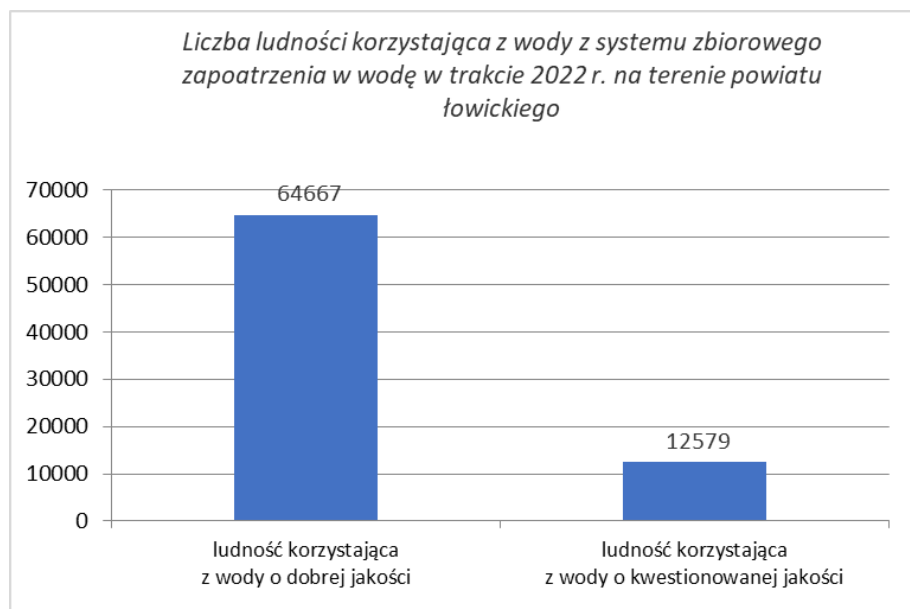
W 2022 r. kontrola jakości wody dostarczanej odbiorcom z terenu powiatu łowickiego przeprowadzona została we wszystkich nadzorowanych obiektach. Na podstawie wykonanych analiz laboratoryjnych wody dokonywano oceny przydatności wody do spożycia. Na tej podstawie w 9 wodociągach zakwestionowano jakość wody. W odniesieniu do tych wodociągów wydano decyzje stwierdzające brak przydatności lub warunkową przydatność wody do spożycia, a ich administratorów zobowiązano do wykonania działań naprawczych zmierzających do doprowadzenia wody do zgodnej z obowiązującymi normatywami. Są to następujące wodociągi:

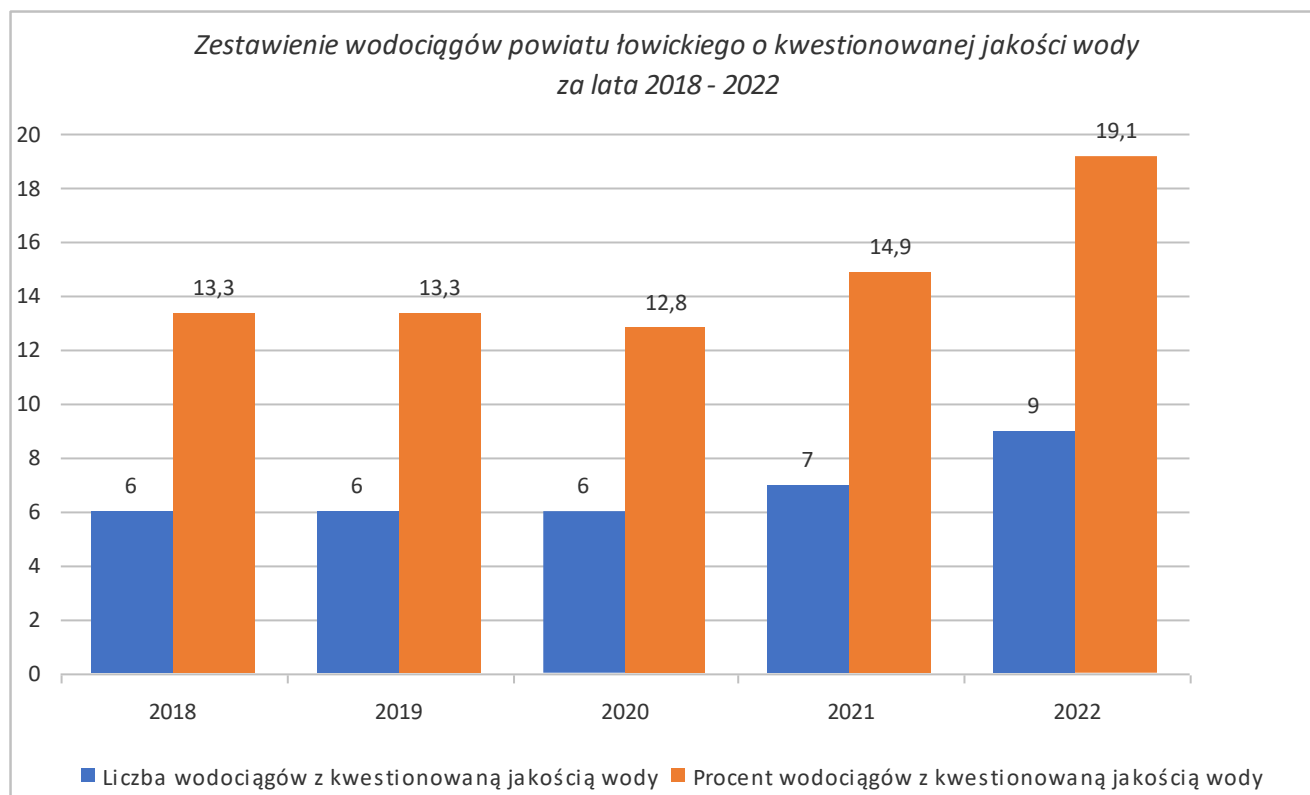
1. Wodociąg Agros Nova - decyzja o braku przydatności wody do spożycia ze względu na wystąpienie w wodzie bakterii grupy coli oraz *Escherichia coli*, wydana dnia 02.02.2022 r., wykonana 04.02.2022 r.
Ponadto dnia 18.11.2022 r. wydano decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia ze względu na wystąpienie ponadnormatywnej ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72h. Decyzja została wykonana 09.12.2022 r.
2. Wodociąg Skowroda - decyzja o braku przydatności wody do spożycia ze względu na wystąpienie w wodzie bakterii grupy coli, wydana dnia 04.02.2022 r., wykonana 04.03.2022 r.
Ponadto dnia 04.03.2022 r. wydano decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia ze względu na wystąpienie ponadnormatywnej ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72h, przedłużoną decyzją z dnia 06.05.2022 r. Decyzja została wykonana 08.06.2022 r.
3. Wodociąg Niedźwiada - decyzja o braku przydatności wody do spożycia ze względu na wystąpienie w wodzie bakterii grupy coli, wydana dnia 18.02.2022 r., wykonana 03.03.2022 r.
Ponadto dnia 21.06.2022 r. wydano decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia ze względu na wystąpienie ponadnormatywnej ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72h. Decyzja została wykonana 25.07.2022 r.
4. Wodociąg Kocierzew Południowy - decyzja stwierdzająca warunkową przydatność wody do spożycia ze względu na wystąpienie bakterii grupy coli, wydana dnia 02.03.2022 r., wykonana 11.03.2022 r.
5. Wodociąg Mysłaków - decyzja stwierdzająca warunkową przydatność wody do spożycia ze względu na wystąpienie ponadnormatywnej ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72h, wydana dnia 10.03.2022 r., przedłużona trzykrotnie decyzjami w dniach: 11.04.2022 r., 16.05.2022 r., 17.06.2022 r., wykonana 25.07.2022 r.
6. Wodociąg Zawady - decyzja stwierdzająca warunkową przydatność wody do spożycia ze względu na wystąpienie ponadnormatywnej ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72h, wydana dnia 30.05.2022 r., przedłużona dwukrotnie decyzjami w dniach: 28.07.2022 r., 27.10.2022 r., wykonana 02.12.2022 r.
7. Wodociąg Bogoria Górna - decyzja o braku przydatności wody do spożycia ze względu na wystąpienie w wodzie bakterii grupy coli, wydana dnia 13.10.2022 r., wykonana 17.10.2022 r.
8. Wodociąg Reczyce - decyzja o braku przydatności wody do spożycia ze względu na wystąpienie w wodzie bakterii grupy coli, wydana dnia 10.11.2022 r., przedłużona decyzją z dnia 09.12.2022 r., wykonana 23.12.2022 r.

9. Wodociąg Stachlew - decyzja o braku przydatności wody do spożycia ze względu na wystąpienie w wodzie bakterii grupy coli, wydana dnia 17.11.2022 r., wykonana 02.12.2022 r.

Reasumując, na koniec 2022 r. we wszystkich z 9 sieci wodociągowych z kwestionowaną jakością wody nieprawidłowości na koniec roku zostały usunięte. W każdym z wodociągów, w którym w ciągu roku wystąpiły nieprawidłowości z zakresu mikrobiologicznej jakości wody, zapewniano zastępcze źródła wody do spożycia z innych ujęć wodociągowych. Na czas prowadzenia działań naprawczych odbiorcy wody mogli korzystać z niej bez większych utrudnień.

Na wykresach poniżej przedstawiono stosunek liczby ludności powiatu łowickiego korzystającej w trakcie 2022 r. z wody o dobrej jakości do liczby ludności korzystającej z wody, której jakość wody była kwestionowana, zestawienie wszystkich zbadanych próbek wody z próbkami w których stwierdzono nieprawidłowości oraz zestawienie ilości wodociągów, w których w ciągu ostatnich 5 lat zakwestionowano jakość wody przeznaczonej do spożycia wraz z ich procentową ilością w stosunku do wszystkich nadzorowanych w danym roku wodociągów.

Biorąc pod uwagę ostatnie 5 lat, występowanie nieprawidłowości w jakości wody kształtuje się na porównywalnym poziomie, jednakże dwa ostatnie lata wskazują na nieznaczny wzrost odsetka wodociągów, w których występują problemy z jakością wody. Należy zwrócić uwagę, że we wszystkich 9 wodociągach, w których wydawano decyzje o braku lub warunkowej przydatności wody do spożycia powodem było wystąpienie zanieczyszczenia mikrobiologicznego. W sytuacjach wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów mikrobiologicznych, przedsiębiorstwa wodociągowe miały obowiązek podjęcia natychmiastowych działań naprawczych w celu poprawy jakości wody, aby w jak najszybszym czasie zniwelować potencjalne zagrożenia zdrowotne powodowane przez wodę zanieczyszczoną mikrobiologicznie. Ponadto konsumenci zaopatrywani byli w wodę spełniającą wymagania i bezpieczną dla zdrowia z zastępczego źródła.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łowiczu w celu ochrony ludności przed negatywnymi skutkami spożywania wody nieodpowiedniej jakości, publikował komunikaty o zasadach użytkowania wody do spożycia. Komunikaty przekazywane były właściwym

samorządom odpowiedzialnym za zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę pitną w celu podania ich do publicznej wiadomości konsumentów, a także każdorazowo umieszczane na stronie internetowej PSSE w Łowiczu.

Odbiorcom wody z sieci wodociągowych, w których wystąpiły nieprawidłowości w mikrobiologicznej jakości wody każdorazowo zapewniano zastępcze źródła wody do spożycia z innych ujęć. Natomiast w przydatku oceny wody jako warunkowo przydatnej do spożycia mogła być ona wykorzystywana tylko po jej przegotowaniu.

Na koniec roku we wszystkich wodociągach, w których wystąpiły nieprawidłowości w jakości wody prace naprawcze prowadzone przez producentów wody skutkowały poprawą jakości wody.

W sytuacjach stwierdzenia zanieczyszczeń fizykochemicznych wątpliwości budził podwyższony poziom zawartości jonu amonowego, żelaza, manganu, a także barwa oraz mętność. Są to parametry, których zwiększona zawartość w wodzie (w odniesieniu do poziomów referencyjnych zawartych w polskich przepisach) w krótkim czasie nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzkiego, natomiast jest uciążliwa dla konsumentów ze względu na pogorszenie właściwości organoleptycznych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łowiczu biorąc pod uwagę analizę ryzyka zdrowotnego wynikającego z podwyższonych zawartości danego parametru nie wydawał decyzji administracyjnych tylko zalecał podjęcie działań naprawczych oraz wykonanie ponownej analizy wody w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości. Były to każdorazowo sytuacje jednostkowe wynikające z problemów powstałych incydentalnie w danym punkcie poboru.

W odniesieniu do stanu sanitarno – technicznego urządzeń wodociągowych oraz budynków stacji uzdatniania wody na terenie powiatu łowickiego nie stwierdzono uchybień. Na stacjach uzdatniania wody w ciągu roku wykonane były drobne prace naprawcze, wymiana elementów armatury czy instalacji oraz odnowienie przez pomalowanie ścian, sufitów, stolarki w budynkach stacji uzdatniania wody wodociągu w Mysłakowie oraz w Zawadach zamontowano sterylizatory wody – lampy UV oraz przeprowadzono prace przeglądu i regulacji parametrów pracy urządzeń wraz z ich demontażem i ponownym montażem.

Do działań naprawczych, jakie przeprowadzali administratorzy sieci wodociągowych, w których wystąpiła niewłaściwa jakość wody do spożycia, należały:

- płukanie instalacji wodociągowej i/lub urządzeń uzdatniających, ustawianie odpowiednich parametrów eksploatacyjnych i technologicznych w procesie uzdatniania np. przepustowość pompy, napowietrzanie, regulacja zaworów lub wymiana złożeń – gdy wystąpiły przekroczenia wskaźników/parametrów fizykochemicznych,
- dezynfekcja wody oraz płukanie sieci, studni czy urządzeń uzdatniających wodę, montaż sterylizatorów wody – gdy kwestionowano jakość wody pod względem mikrobiologicznym.

Postępowanie administracyjne

W 2022 r. jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi została zakwestionowana w 9 wodociągach (w tym w 8 wodociągach zbiorowego zaopatrzenia oraz w 1 wodociągu zakładowym). W stosunku do tych podmiotów prowadzono postępowania administracyjne, wydając decyzje na doprowadzenie wody do odpowiedniej jakości, poprzez podjęcie odpowiednich działań naprawczych.

Biorąc pod uwagę stwierdzone nieprawidłowości w 2022 r. wydano 6 decyzji stwierdzających warunkową przydatność wody do spożycia, 6 decyzji o braku przydatności wody do spożycia, 11 decyzji uchylających oraz 7 decyzji przedłużających termin wykonania nakazów. Wydano również 169 ocen stwierdzających przydatność wody do spożycia.

Na skutek prowadzonych postępowań administracyjnych oraz wykonanych działań naprawczych jakość wody we wszystkich wodociągach z kwestionowaną jakością wody na koniec roku uległa poprawie.

Ponadto wydawane były decyzje płatnicze zobowiązujące właścicieli sieci wodociągowych, w których zakwestionowano jakość wody do uiszczenia opłat za wykonane badania laboratoryjne oraz czynności kontrolne. Łącznie w ubiegłym roku wydano 8 decyzji płatniczych na sumaryczną kwotę w wysokości 1812,51 zł.

W tabeli poniżej zestawiono działania administracyjne oraz działania naprawcze związane z jakością wody nieodpowiadającej wymaganiom i jej wpływ na zdrowie konsumentów.

Tabela nr 2. Prowadzone postępowania administracyjne i działania naprawcze podejmowane przez producentów wody w 2022 r.

Lp.	Wodociąg	Przekroczony parametr /wartość/	Zgłoszone reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody	Wyłączenie wodociągu/ zastępcze źródło wody	Działania naprawcze podjęte przez producenta wody	Prowadzone postępowanie administracyjne
1.	Wodociąg Agros Nova	bakterie grupy coli - 4 jtk/100 ml; <i>E.coli</i> - 1 jtk/100 ml	Nie	Tak - przełączenie wody na SUW Łowicz	Dezynfekcja sieci (chlorowanie), płukanie sieci	Data wydania decyzji o braku przydatności: 02.02.2022 r., Data wykonania: 04.02.2022 r.
		ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h - >300 jtk/1 ml >300 jtk/1 ml	Nie	Nie wyłączony - woda przydatna do spożycia po przegotowaniu	Odkazanie rurociągu, płukanie sieci wodociągowej	Data wydania decyzji warunkowej: 18.11.2022 r., Data wykonania: 09.12.2022 r.

2.	Wodociąg Skowroda	bakterie grupy coli - 3 jtk/100 ml 12 jtk/100 ml	Nie	Tak - przełączenie wody na SUW Kocierzew	Dezynfekcja i płukanie sieci wodociągowej	Data wydania decyzji o braku przydatności: 04.02.2022 r. Data wykonania: 04.03.2022 r.
		ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h - 273 jtk/1 ml 266 jtk/1 ml	Nie	Tak - przełączenie wody na SUW Kocierzew	Dezynfekcja i płukanie wodociągu	Data wydania decyzji warunkowej: 04.03.2022 r., Data wydania decyzji przedłużającej: 06.05.2022 r., Data wykonania: 08.06.2022 r.
3.	Wodociąg Niedźwiada	bakterie grupy coli - 23 jtk/100 ml	Nie	Tak - przełączenie wody na SUW Łowicz	Dezynfekcja i płukanie sieci wraz ze SUW Niedźwiada	Data wydania decyzji o braku przydatności: 18.02.2022 r., Data wykonania: 03.03.2022 r.
		ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h - 262 jtk/1 ml 218 jtk/1 ml	Nie	Nie wyłączony - woda przydatna do spożycia po przegotowaniu	Dezynfekcja i płukanie sieci wraz ze SUW Niedźwiada, płukanie i dezynfekcja zbiorników retencyjnych	Data wydania decyzji warunkowej: 21.06.2022 r., Data wykonania: 25.07.2022 r.
4.	Wodociągu Kocierzew Południowy	bakterie grupy coli - 6 jtk/100 ml 3 jtk/100 ml	Nie	Nie wyłączony - woda przydatna do spożycia po przegotowaniu	Dezynfekcja i płukanie urządzeń wodociągowych	Data wydania decyzji warunkowej: 02.03.2022 r., Data wykonania: 11.03.2022 r.
5.	Wodociąg Mysłaków	ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h - >300 jtk/1 ml >300 jtk/1 ml >300 jtk/1 ml	Nie	Nie wyłączony - woda przydatna do spożycia po przegotowaniu	Dezynfekcja sieci wodociągowej oraz urządzeń znajdujących się w stacji uzdatniania wody (podchloryn sodu), przepłukanie sieci, zamontowany sterylizator wody (lampa UV)	Data wydania decyzji warunkowej: 10.03.2022 r., Daty wydania decyzji przedłużających: 11.04.2022 r., 16.05.2022 r., 17.06.2022 r., Data wykonania: 25.07.2022 r.

6.	Wodociąg Zawady	ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72h - >300 jtk/1 ml >300 jtk/1 ml >300 jtk/1 ml	Nie	Nie wyłączony - woda przydatna do spożycia po przegotowaniu	Dezynfekcja i płukanie sieci wraz ze SUW Zawady, zamontowany sterylizator wody (lampa UV)	Data wydania decyzji warunkowej : 30.05.2022 r., Daty wydania decyzji przedłużających : 28.07.2022 r., 27.10.2022 r., Data wykonania: 02.12.2022 r..
7.	Wodociąg Bogoria Górna	bakterie grupy coli - 3 jtk/100 ml	Nie	Nie wyłączony - woda przydatna do spożycia po przegotowaniu	Przepłukanie urządzeń wodociągowych na SUW w Bogorii Górnej oraz wodociągu i przyłącza wodociągowego w miejscowości Bogoria Dolna 15	Data wydania decyzji o braku przydatności : 13.10.2022 r., Data wykonania: 17.10.2022 r.
8.	Wodociąg Reczyce	bakterie grupy coli - 6 jtk/100 ml 5 jtk/100 ml 2 jtk/100 ml	Nie	Tak - przełączenie wody na SUW Domaniewice	Wymontowanie pompy ze studni celem dokonania przeglądu i ewentualnej naprawy, płukanie i chlorowanie studni oraz odżelaziaczy	Data wydania decyzji o braku przydatności : 10.11.2022 r., Data wydania decyzji przedłużającej : 09.12.2022 r., Data wykonania: 23.12.2022 r.
9.	Wodociąg Stachlew	bakterie grupy coli - 25 jtk/100 ml 23 jtk/100 ml 12 jtk/100 ml	Nie	Tak - wyłączenie wodociągu, zapewnienie zastępczego źródła wody (woda butelkowana, cysterny z wodą)	Chlorowanie studni, płukanie odżelaziaczy	Data wydania decyzji o braku przydatności : 17.11.2022 r., Data wykonania: 02.12.2022 r.

W 2022 r. w odniesieniu do sieci wodociągowej w Mysłakowie odnotowano jeden przypadek zgłoszenia dot. nieprawidłowości w jakości wody, który dotyczył barwy wody i pływających w niej osadów. Informacja wpłynęła w trakcie prowadzenia działań naprawczych po wydaniu decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia. W odniesieniu do zgłoszenia producent wody przeprowadził dodatkowe działania naprawcze polegające na płukaniu odcinka sieci wodociągowej w miejscowości, z której zgłoszono nieprawidłowości. Decyzja została wykonana a jakości wody doprowadzona do właściwej.

Ponadto wpływały również telefoniczne zapytania i uwagi dotyczące jakości wody od odbiorców wody, które przekazywane były każdorazowo producentom z poleceniem rozpatrzenia i ewentualnego wykonania działań naprawczych celem eliminacji problemu.

Wnioski

Prowadzenie przez Państwową Inspekcję Sanitarną nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi jest jednym z najistotniejszych zadań biorąc pod uwagę kwestie zdrowotne dla konsumentów wody. W tym zakresie stwierdzano nieprawidłowości, które na skutek prowadzonych postępowań administracyjnych były usuwane. W zakresie nadzoru nad stanem sanitarnym obiektów użyteczności publicznej nie są stwierdzane większe uchybienia i nie występują poważne problemy. Stan sanitarny w obiektach jest utrzymywany na odpowiednim poziomie, nie stwarzającym zagrożeń dla zdrowia i życia mieszkańców powiatu.

W związku z trwającą pandemią koronawirusa SARS-CoV-2 w ubiegłym roku była konieczność zaangażowania się pracowników Sekcji w działania w tym zakresie. Pracownicy brali aktywny udział w działaniach związanych z przeciwdziałaniem oraz zwalczaniem epidemii koronawirusa SARS-CoV-2, zarówno w działaniach kontrolnych jak i administracyjnych, włączając w to pracę w obowiązujących systemach. W tym zakresie przez pracowników sekcji wykonano łącznie 96 kontroli.

W 2022 r. na terenie powiatu łowickiego jak wynika z przedstawionej analizy w 9 wodociągach była kwestionowana jakość wody. Na koniec roku we wszystkich sieciach wodociągowych problemy zostały wyeliminowane poprzez podjęcie takich prac, które byłyby w pełni bezpieczne dla konsumentów wody i jednocześnie dały możliwość rozwiązania powstałego problemu. Działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łowiczu w zakresie nadzoru nad zbiorowym zaopatrzeniem w wodę skutkowały tym, że na koniec 2022 r. zmniejszył się znacząco odsetek osób korzystających z wody o kwestionowanych parametrach w stosunku do jego początku. Ujmując to w liczbach, w trakcie roku z wody o kwestionowanej jakości korzystało 16,28% ogółu społeczeństwa powiatu łowickiego, natomiast na koniec roku liczba ta spadła do 0 i wszyscy mieszkańcy powiatu łowickiego korzystali z wody o odpowiedniej jakości.

Istotne jest zwrócenie szczególnej uwagi na kwestię zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia oraz poczynienie niezbędnych inwestycji i prac mających na celu wywiązanie się z obowiązku zapewnienia zdolności posiadanych urządzeń wodociągowych do realizacji dostaw wody w wymaganej ilości i pod odpowiednim ciśnieniem oraz dostaw wody w sposób ciągły i niezawodny, a także zapewnianie należytej jakości dostarczanej wody.

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Łowiczu**

Sławomir Mucha